

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry
Suojelusihteeri Hanna-Maija Kehvola
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

Raaseporin kaupunki
Kaavoituslautakunta
Elina Kurjenkatu 11
10300 Karjaa

Asia: Lausunto Gumnäs-Klockaruddenin asemakaavan muutosehdotuksesta

Lausunnon antaa: Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry (rek.nro 116.353, 2580 jäsentä vuoden 2014 lopussa). Tringa ry:n tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (entinen Uudenmaan maakunta sekä Sipoo entisellä Itä- Uudellamaalla).

Tringa ry kiittää Raaseporin kaupunkia lausuntopyynnöstä. Tringa ry on tutustunut Gumnäs-Klockaruddenin asemakaavan aineistoihin ja lausuu kaavaehdotuksesta seuraavaa.

Pohjanpitäjänlahti on varsinkin keväisin tärkeä vesilintujen levähdysalue. Mustionjoen sulattama lahden perukka on usein ensimmäisiä paikkoja läntisen Uudenmaan sisäosissa, jonne muutolta saapuvat vesilinnut voivat jäädä lepäilemään. Alue on luokiteltu maakunnallisesti tärkeäksi lintualueeksi (=MAALI-alue), jonka perustelajeina ovat alueella levähtävät kuikka sekä uhanalaisuusluokituksestaan silmälläpidettäväksi luokiteltu kaakkuri (Ellermaa 2010). Kuikkien ja kaakkureiden ohella alueella levähtää suuria määriä myös muita vesilintuja. MAALI-alueen karttarajaus on lausunnon liitteenä.

Ranta-alueiden rakentaminen sekä rantojen ja vesialueiden käytön lisääntyminen tärkeiden luontoalueiden ympärillä aiheuttavat väistämättä häiriötä linnustolle. Gumnäs-Klockaruddenin kaavan osalta Tringa ry näkee ongelmallisena kaava-alueen itäosaan merkityn venesataman, sillä lisääntyvä veneily ja muu vesialueiden käyttö häiritsevät pesintää ja alueella levähtäviä lajeja. Pohjanpitäjänlahden perukkaan kohdistuu jo nyt voimakasta veneliikennettä, ja uuden venesataman vuoksi liikennettä kohdistuisi alueelle, jossa sijaitsevat viimeiset rauhalliset vesialueet. Tringa ry esittää, että pienvenesatama tulee ensisijaisesti poistaa kaavasta tai vaihtoehtoisesti sijoittaa paikkaan, jossa linnustolle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa.

Gumnäs-Klockaruddenin asemakaava mahdollistaa myös rakennuskannan huomattavan lisäämisen, mikä vaikuttaa haitallisesti linnustoon lisäämällä häiriötekijöitä. Erityisesti Gumnäsin niemelle sijoitettu kortteli 305 on ongelmallinen, sillä tontit sijoittuvat lähelle tärkeintä keväistä sula-aluetta,

mikä tulisi häiritsemään arkoja vesilintuja. Lisäksi niemenkärki on tärkeä retkeilyalue sekä paikallisille että luontoharrastajille. Tringa esittää, että kortteli 305 poistetaan asemakaavasta.

Myös kortteli 304 ruovikon välittömässä läheisyydessä tulee poistaa, sillä rakentaminen ja asuminen aivan rannan tuntumassa aiheuttaisivat häiriötä ruovikossa pesiville ja levähtäville lintulajeille. Lisäksi paikallisesti arvokkaiksi luokitellut luontokohteet kaava-alueella tulee turvata selkeämmin kaavakartassa käyttämällä esimerkiksi luo-merkintää ja myös kaavamääräyksiin tulee selvästi kirjata kuvaukset luontoarvoista ja vaatimukset niiden säilyttämisestä.

Tringa ry huomauttaa, että linnustoon kohdistuvia haittoja ei ole arvioitu asianmukaisella tarkkuudella, vaikka asemakaava rajautuu suoraan sekä maakunnallisesti tärkeään lintualueeseen että osin lintudirektiivin perusteella suojeltuun Natura-alueeseen. Maakunnallisesti tärkeää lintualueita ei ole edes mainittu kaava-aineistoissa. Kaavassa ei esimerkiksi arvioida lainkaan sitä, kuinka veneilyn lisääntyminen tulee vaikuttamaan alueella levähtävään ja pesivään linnustoon tai millä toimenpiteillä asutuksesta ja virkistyskäytöstä aiheutuvaa häiriötä voitaisiin vähentää. Lisäksi koska kaavahankkeesta aiheutuu häiriötä Natura-alueelle, olisi tullut toteuttaa Natura-arvioinnin tarveharkinta, jossa mahdollisia vaikutuksia alueen arvoihin olisi tarkasteltu.

Lopuksi Tringa ry toteaa, että kaavahanke on osa laajempaa kehitystä, jossa luonnonmukaiset rannat muutetaan vähitellen asumiskäyttöön. Gumnäs-Klockaruddenin asemakaavan osalta olisi ollut syytä arvioida mm. sitä, että kaava-alueita vastapäätä oleva lahdenperukan länsipuoli on jo voimakkaasti rakennettu golfkeskus. Tästä syystä olisi erityisen tärkeää, että kaava-alueen rannat pysyisivät mahdollisimman rakentamattomana, mikä mahdollistaisi alueen linnustoarvojen säilymisen.

Tringa ry esittää, että kaavaehdotusta muokataan edellä mainittujen parannusehdotusten mukaiseksi, minkä jälkeen kaavaehdotus tulee asettaa uudelleen nähtäville.

Helsingissä tammikuun 27. päivänä 2015
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingförstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Seppo Vuolanto
Puheenjohtaja

Hanna-Maija Kehvola
Suojelusihteeri

Lähteet:

Ellermaa, M. (2010): Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla. Tringa 37. - 38.: 140 – 174.